

УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ
ПЕДАГОШКИ ФАКУЛТЕТ У УЖИЦУ

УПУТСТВО ЗА ИЗРАДУ
ЗАВРШНОГ МАСТЕР РАДА

Ужице, 2019. године

ПОСТУПАК ИЗРАДЕ МАСТЕР РАДА

Израда мастер рада подразумева да студент има одређена знања и компетенције за самосталан рад у одређеној научној или стручној области и дисциплини. Тема завршног мастер рада може бити обрађена кроз прикупљање, обраду, структурирање и презентовање сазнања из литературе релевантне за одабрану тему или примену знања које се стиче кроз литературу да би се дошло до решења неких конкретних проблема, анализом, емпиријским истраживањем или неком другом врстом истраживања теорије и васпитно-образовне праксе.

СТРУКТУРА И САДРЖАЈ МАСТЕР РАДА

Корице – Корице мастер рада садрже: назив универзитета; назив факултета; име и презиме студента; тему мастер рада; назив врсте завршног рада – мастер рад/дипломски рад; име и презиме ментора; место и годину (Прилог 1, налази се на крају Упутства).

Насловна страна је истоветна корицама.

Наслов рада – Наслов рада садржи главну идеју рада и мора бити јасан и једнозначан.

Садржај – Садржај се налази на почетку рада и чини попис поглавља и потпоглавља са нумерацијом и бројем страна на којима започињу. Прилози и литература се не нумеришу, наводе се као наслови у садржају са бројем страна на којима се налазе.

Увод – У уводу завршног/дипломског/мастер рада читаоци се уводе у тему, у првом делу увода износи се образложење о значају теме, у другом делу увода описује се тема рада, истраживачка питања и начин истраживања проблема. Увод се не нумерише. У трећем делу увода постављају се питања на која рад одговара и шта је то што се истражује. Обим увода може да буде око 5% рада.

Главни део завршног мастер рада се састоји од поглавља и потпоглавља која чине више логичких целина са одговарајућим насловима и поднасловима. Уколико је рад истраживачки, мора садржати следећа поглавља:

1. *Теоријски приступ проблему,*
2. *Методологија истраживања и*
3. *Резултати истраживања и њихова интерпретација*

који се нумеришу као поглавља 1, 2, 3.

Теоријско разматрање проблема истраживања подразумева изношење теоријских сазнања о подручју, односно теми рада и заснива се на анализи **довољног броја извора**.

У истраживачким радовима, поглавље *Методологија истраживања* мора да садржи следеће елементе (поднаслов):

- Проблем и предмет истраживања,
- Циљ, карактер и значај истраживања,
- Задаци истраживања,
- Хипотезе истраживања,
- Варијабле истраживања,
- Методе, технике и инструменти истраживања,
- Популација и узорак истраживања,
- Начин обраде података и
- Организација и ток истраживања.

Поглавље *Резултати истраживања и њихова интерпретација* подразумева детаљан опис резултата, текстуално, као и графички приказ резултата путем графикона, табела, слика и сл.

Уколико се резултати представљају графички (графикони и слике), број и наслов графикона или слике потребно је навести испод графичког прилога. Подаци у табелама треба да буду откуцани проредом 1,5. Назив табеле треба да буде написан курзивом и означен одговарајућим редним бројем изнад табеле. Табеле треба да буду позициониране у самом тексту и сачињене у Word-у или у неком формату који је компатибилан са Word-ом. Табеле из статистичких пакета треба „пребацити“ у Word. Табеле не треба да садрже вертикалне линије, а редови не треба да буду раздвојени линијама, осим заглавља табеле које треба одвојити линијом од података. Хоризонталне линије дозвољене су и у оквиру самог заглавља, уколико то доприноси прегледности табеле.

На пример:

Табела 1. Пол ученика и анксиозности у настави физичког васпитања

Опис	Пол	N	M	SD
Брига	Мушки	346	1,75	0,73
	Женски	368	2,31	1,03
Соматска анксиозност	Мушки	346	1,41	0,57
	Женски	368	1,67	0,71

Интерпретација резултата се организује по задацима истраживања, износе се решења проблема, образлажу се резултати и упоређују са резултатима других сличних истраживања и доказују се постављене хипотезе.

Теоријски радови садрже поглавља и потпоглавља везана за тему која се обрађује. Њих је потребно конципирати као посебне логички повезане целине и засновати на анализи довољног броја извора.

Закључак – Теоријски и истраживачки радови имају закључак на крају, као посебно поглавље. У њему се приказују најзначајнија решења и закључна разматрања везана за постављени проблем који је разматран у раду. Износе се најважнија решења постављеног проблема, односно најзначајнији резултати спроведеног истраживања. Закључак може да садржи предлоге за даља истраживања и предлоге за унапређивање праксе који произилазе из добијених резултата истраживања. У закључку нема нових сазнања, нових података или информација у односу на рад, не наводе се извори и не упућује се на литературу. Обим закључка би требало да буде око 5% рада.

Коришћење литературе – Мастер рад треба да буде оригинални текст аутора, што подразумева да је забрањено преузимање туђих мисли, идеја и реченица у целини, без навођења извора у тексту. У раду се мора навести литература за све информације које нису дело кандидата (сав преузет текст, слике, табеле, графиконе и слично). Преузет текст који се цитира мора бити дословно наведен под двоструким знацима навода („...”), а цитат унутар цитата под једноструким знацима навода (‘...’). На крају цитираног текста у загради се наводи извор са бројем стране са које се наводи цитат, на пример: (Јешић, 2000: 36).

За парафразирање се, такође, наводи извор на крају парафразираног текста. Ако је у питању референца која има два аутора, у загради се наводе оба: (Бранковић и Илић, 2003) или ако су страни аутори: (Kupersmidt & Coie, 1990).

Референца која садржи више од три, а мање од шест аутора наводи се у пуном обиму када је први пут употребљена у тексту, на пример: (Vujačić, Pavlović, Stanković, Džinović, Đerić, 2011). Сваки наредни пут, у загради се наводи презиме првог аутора и скраћеница *и сар.* (Vujačić *и сар.*, 2011) или за ауторе из иностранства *et al.* На пример, код првог појављивања страних аутора у тексту треба написати (Mori, Ming, Mobd Nor, Supriah, Imm, 2011), а сваки наредни пут када се помињу у раду, написати (Mori *et al.*, 2011).

Уколико се приликом цитирања или парафразирања наводи више различитих референци, њихови аутори се у загради наводе азбучним редом, на пример: (Бранковић и Илић, 2003; Vujačić, Pavlović, Stanković, Džinović, Đerić, 2011; Cobb, Zhao, Visnovska, 2008).

На крају рада наводи се *листа референци* (Литература), тј. списак коришћене литературе, односно наводе се само референце на које се аутор позивао у раду. Референце се наводе азбучним редом по презименима аутора. Није потребно стављати редне бројеве испред референци. Референце се не наводе у фуснотама. У фуснотама се могу дати додатна појашњења одређених појмова, уколико има потребе ради бољег разумевања и квалитета рада.

Навођење референци:

(а) Референце у књизи треба да садрже презиме и почетно слово имена аутора, годину издања, наслов књиге (курзивом), место издања и издавача.

Пример:

Максић, С. (1998). *Даровито дете у школи*. Београд: Институт за педагошка истраживања.

Fletcher, J., Lyon, F. & Marcia, B. (2006). *Learning Disabilities: From Identification to Intervention*. New York: Guilford.

(б) Поглавље у књизи наводи се на следећи начин: Аутор, А. А. (година). Назив поглавља. У А. Уредник и Б. Уредник (ур.): *Назив књиге* (стр. xxx–xxx). Место: Издавач.

Пример:

Марушић, М. (2010). Ток промена у систему стручног образовања и усавршавања учитеља. У Н. Половина и Ј. Павловић (ур.): *Теорија и пракса професионалног развоја наставника* (41–62). Београд: Институт за педагошка истраживања.

(в) Чланак у часопису треба да садржи презимена и почетна слова имена свих аутора, годину издања у загради, наслов чланка, пуно име часописа (курзивом), волумен и број странице.

Пример:

Николић, В. и Ђуровић, Јб. (2012). Циљеви и задаци еколошког васпитања и образовања кроз призму Блумове операционализације. *Теме*, 36(2), 561–579.

Cobb, P., Zhao, Q. & Visnovska, J. (2008). Learning From and Adapting the Theory of Realistic Mathematics Education. *Education et Didactique*, 2(1), 105–124.

(г) Научни скупови. Референца која се односи на радове штампане у целини наводи се на следећи начин: Аутор, А. А., Аутор, Б. Б., Аутор, В. В. и Аутор, Г. Г. (година). Наслов прилога. У А. Уредник, Б. Уредник и В. Уредник (ур.), Назив научног скупа, рад штампан у целини, време одржавања конференције, град (стр. xxx–xxx). Град: Назив институције која организује скуп.

Пример:

Maksimović, J. (2013). Uloga nastavnika u unapređivanju odgojno-obrazovne prakse posredstvom akcijskih istraživanja. У Н. Hrvatić, А. Lukenda, S. Pavlović, V. Spajić-Vrkaš i M. Vasilj (ур.), *Pedagogija, obrazovanje, nastava*, рад штампан у целини, 21–23. mart 2013, Mostar (76–82). Mostar: Fakultet prirodoslovno-matematičkih i odgojnih znanosti Sveučilišta u Mostaru.

(д) Web документ. Референца треба да садржи име аутора, годину, назив документа (курзивом), датум када је сајт посећен, интернет адресу сајта.

Пример:

Попадић, Д. (2009). *Насиље у школама*. Преузето 13. новембра 2015 са сајта <http://www.mpn.gov.rs/wp-content/uploads/2015/08/nasilje-u-skolama-za-web.pdf>.

Seikkula-Leino, J., Ruskovaara, E., Ikavalko, Markku, M. & Rytkola, T. (2010). *Teachers Reflections About Entrepreneurship Education*. Retrieved May 12, 2017 from the World Wide Web http://www.utbildningsstyrelsen.fi/download/116383_EARLI2009_Hollanti.pdf.

(ђ) *Званична документа*. Референца треба да садржи назив документа (курзивом), годину објављивања, назив гласила и број.

Правилник о стандардима квалитета рада установе (2018). Просветни гласник, Службени гласник Републике Србије, бр. 14/2018.

Стил писања – У писању рада треба користити стандарде српског књижевног језика, уз примену важећег правописа, избегавања употребе туђица и употребу сленга (жаргона). Академски стил у писању подразумева неутралан приступ, треба писати у првом лицу множине (Сматрамо да је важно, Истичемо значај и сл.) или безлично (сматра се, истиче се и сл.). Ове стилове не би требало безразложно комбиновати, већ у раду треба да буде уједначен стил.

Техничка припрема рада – Мастер рад мора да буде коректно технички уобличен. То подразумева:

- примену истог фонта у целом раду, фонт: Times New Roman, Calibri или Arial,
- величина слова у тексту рада – 12 pt; Наслови првог реда – 16 pt, велика слова (bold); Наслови другог реда – 14 pt (bold); Наслови трећег реда – 12 pt (bold); текст фуснота је 10 pt, single проред; Наслов литературе и прилога је 16 pt, велика слова (bold),
- поравњање текста – justify,
- рад се пише српским књижевним језиком, ћирилицом,
- формат је А4 и текст се штампа на белом папиру, само са једне стране листа,
- маргине – 2 cm, осим леве, која је 2,5,

- проред – 1,5 lines за текст, а single проред за наслове и поднаслове (ако су дугачки у више редова), за наслове табела, графикона, фусноте и референце у литератури,
- код набрајања, испред се ставља средња црта (–) или број у загради (1),
- orientation је Portrait,
- свако поглавље започиње на новој страни,
- избегавати текстове у header-у, и то поготово знаке да је у питању мастер рад или име и презиме студента,
- нумерација страна – стране се нумеришу арапским бројевима, а нумерација се врши на дну у центру стране, почевши од Увода.

Прилог 1.

УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ
ПЕДАГОШКИ ФАКУЛТЕТ У УЖИЦУ

Петар П. Петровић

САВРЕМЕНЕ ДРУШТВЕНЕ ДЕТЕРМИНАНТЕ ЦИЉА ВАСПИТАЊА

–мастер рад–

Ментор

Проф. др Јован Јовановић

Ужице, 2019. године